

Kapcsolat

A HEVES MEGYEI KÖNYVTÁROSOK LAPJA

Könyvkihívás
Noszvajon

A mi könyvtárunk,
a te könyvtárad

A gyöngyösi
Könyvtári Hírmondó

KÖNYVTÁR 4 KERÉKEN
14 tonna irodalom a hét négy napján

ISSN 1416 3535

EGER

BRÓDY SÁNDOR KÖNYVTÁR
HEVESTÉKA

ALAPÍTVÁ: 1999. XXVIII. ÉVFOLYAM 3-4. SZÁM 2019. TÉL

- 3 | Nyári tábor a tarnamérai könyvtárban
- 5 | Mesél a könyvtár: „Mesélj, lopj, csomagolj ki” – Országos Könyvtári Napok
- 6 | Országos Könyvtári Napok a boconádi könyvtárban
- 7 | 4 nap, 4 könyv, 4 kaland és a 4. osztály
- 8 | Megújult a könyvtár Karácsondon
- 8 | Fonó a noszvaji könyvtárban
- 9 | Könyvkihívás a noszvaji könyvtárban, avagy hogyan szerzünk mi olvasókat?
- 10 | Töprengések a 4+1 A hónap műtárgyai projekt kapcsán
- 11 | A Könyvtári Hírmondóról dióhéjban
- 12 | Könyvtár 4 keréken
- 14 | Országos Könyvtári Napok Heves megyében
- 16 | Balti párhuzamok
- 18 | Látogatás Amszterdam nappalijában
- 19 | A mi könyvtárunk, a te könyvtárad
- 20 | A Nagy Könyves Költöztetés – és ami mögötte van
- 23 | Tisza-tavi kerékpártúra
- 24 | HEVESTÉKA – Tudja-e? Hasznos információk mindenkinek

Kiadó:
 Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár
 3300 Eger, Kossuth Lajos u. 16.
 Fax: +36 36 516-596
 Tel.: +36 36 516-632
<http://brody.iif.hu>
 ISSN 1416 3535

Felelős kiadó:
 Tózsér Istvánné igazgató

Szerkesztők:
 Farkas Márta - fmarta@brody.iif.hu
 Komló-Szabó Ágnes - szaboagi@brody.iif.hu
 Pádár-Deák Krisztina - deakriszta@brody.iif.hu
 Kulcsár Kitti - kkitti@brody.iif.hu

HEVESTÉKA Hálózati csoport
 Tel.: 36/517-576

Megjelenik: félévente
 Készült 180 példányban

NYÁRI TÁBOR A TARNAMÉRAI KÖNYVTÁRBAN

A tavalyi sikereket látva idén is megrendeztük az év legnagyobb könyvtári programját, a nyári tábort, mely idén – nagy örömünkre – huszonegy fővel indult útnak. Tizenhat fő jelentkezett a 6. osztályból és öt fő vett részt az 5. osztályból. A jelentkezések után megkezdődtek az előkészületek, logószervezés, pólórendelés, a programok megtervezése, kidolgozása, előkészítése, majd július második hetében elérkeztünk a tábor első napjához.

Minden napot személyre szabottan egy-egy topjoy kupaküzivel indítottunk, hogy megalapozzuk a jó hangulatot. Az első és második napon *Jeff Kinney: Egy ropi naplója* c. könyvsorozat első kötetével ismerkedtünk meg játékos formában. Megbeszéltük a képregény és a napló fogalmát.

Nem volt véletlen, hogy a választás pont Jeff Kinney a könyvre esett, hiszen kifejezetten jól kifejezetten a táborban résztvevő gyermekek életkorához. A könyv egy felsős fiúról szól, akinek nap mint nap meg kell küzdenie a fiatalok legnagyobb kihívásaival, az osztálytársakkal, a tanárokkal, a családdal és azzal, mennyire fontos, hogy menők legyünk a suliban. A gyerekek négy csapatot alkottak a hét folyamán és teljesítményük alapján pontokat gyűjtöttek. Az első alkalommal szituációs játékot játszottunk, majd megbeszéltük, vajon mi teszi a hőseket olyan hősiessé. Ezután minden csapat rajzolt

egy fát, s minden levélre felkerült egy-egy olyan tulajdonság, ami a hőseket jellemzi. Ebéd után pedig levezetésként pletykajátékot játszottunk.

Kedden elsőnek újságpapírtáncot jártunk, majd folytattuk a könyv olvasását, és a „beszélőkő” segítségével felelevenítettük a hallottakat. A lényege az volt, hogy a követ bárki elkérhette, és az aktuális beszélő bárkit felkérhetett, hogy vegye át tőle a követ, folytassa a történetet vagy mondja el a véleményét. Mindig csak az a tanuló beszélhetett, akinél a kő volt. Lazításképpen megnéztük a „Sajtos tapizós” jelenetet, ami szintén az „Egy ropi naplójához” kapcsolódik, és el is kanyarodtunk a következő feladathoz, ahol megbeszéltük, milyen zenei műfajt is képvisel a videó. Megismerkedtünk a szleng fogalmával és ehhez kapcsolódva olyan szavakat gyűjtöttünk össze, melyek átszövik a gyerekek mindennapjait. Az összegyűjtött szavak segítségével minden csapat saját rap szöveget írt. A tízórás szünet után alkotóműhely következett, ahol minden csapat más és más feladatot kapott. A feladatok megvalósításához a diákoknak szüksége volt kreativitásra és csapatmunkára. A csapatoknak az eddigi ismereteik alapján könyvborítót, könyvajánlót, plakátot vagy képregényt kellett készíteni az „Egy ropi naplójával” kapcsolatban. Mire elérkeztünk az ebédhez, szebbnél szebb munkák születtek. Délután a „Ha nem kérdeztek, kimegyek” játékot játszottunk.

A szerdai délelőttünk témája A legnagyobb showman című filmhez kapcsolódott. Idézetekkel ismerkedtünk meg a filmből, anélkül, hogy megbeszéltük volna azok tartalmát. Majd a csapatok azt a feladatot kapták, hogy menetlevelükbe közösen válasszanak ki egy idézetet vagy írjanak egy jelmondatot csapatuknak. Ebéd után parola játékot játszottunk, ahol a diákok titkos jókívánságokat adtak át egymásnak anélkül, hogy tudták volna, kitől érkeztek az üzenetek. Ezután activityztünk egy kicsit, majd a délután további részében Komló-Szabó Ágnes – a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár munkatársa – rendkívüli játékokkal érkezett hozzánk. Az első

játékban a gyerekeknek a Dixit kártyái közül kellett választani egyet, majd el kellett mondaniuk egy olyan emléket a táborból, amely kapcsolódott a kártyán lévő képhez.

A második játék a „Cserélj, lopj, csomagolj ki” könyv csere-bere címet viselte. Nem véletlenül, hiszen miután a nagy létszám-

ból adódóan a gyerekek csapatokat alkottak, s minden csapat választhatott magának egy becsomagolt könyvet. Már itt kiderült, hogy nem biztos, hogy azok a csapatok jártak jól, akik a legkisebb könyvet választották. A játékszabály végtelenül egyszerű volt: minden csapat egymást követően dobhatott a dobókockával, ha egyest dobott, a könyvet el kellett cserélnie a tőle jobbra ülő csapattal, ha kettést dobott, akkor a tőle balra ülővel. Ha hármast vagy négyest dobott, akkor el kellett lopnia a könyvet valakitől, a könyvet pedig csak akkor csomagolhatták ki, ha ötöst vagy hatost gurítottak. Azok a csapatok, akiknek kicsomagolásra került a könyvük, kimaradtak a játékból, és miután már csak egy csapatnak maradt becsomagolt könyve, az összes csapat visszakerült a játékba. Miután kiderült, hogy milyen könyveket rejtettek a csomagolások, a diákok azt a feladatot kapták, hogy ismerkedjenek meg a könyvek tartalmával, olvassanak bele, majd megadott szavak közül válasszanak ki hármat, amely szerintük a saját könyvükre jellemző. Miután mindenki végzett, közösen megbeszéltük a könyvek tartalmát. Ezúton is köszönjük Áginak és a megyei könyvtárnak ezt a különleges könyvajánlót, valamint ezt a szuper foglalkozást.

Csütörtökön „Érzék(k)el” játékkal indítottuk a napot. A csapatok libasorba rendeződtek, majd az utolsó embertől indítva egy szót, a gyerekeknek ki kellett találniuk, vajon mi lehetett az üzenet, mindezt úgy, hogy üzeni csak úgy tudtak az előttük lévőknek, hogy az ujjukat használva egymás hátra írtak.

A következő játék a „Neked jó a szimatod?” nevet kapta, hiszen a gyerekeknek nem kellett mást tenniük, mint a szimatjukra hagyatkozniuk. Minden csapatból egyszerre egy ember vehetett részt a játékban. A szemüket bekötve ki kellett találniuk, mi is lehet az orruk előtt, ilyenek voltak többek között a fahéj, a mustár, a hagyma, a tepertő vagy a citrom stb. A játék után mesélés következett. Minden gyermek választott egy képet, amelyen egy-egy emberi arc körvonalai voltak láthatóak és el kellett mesélniük, vajon kit rejthet a kép. A tízórai szünet után megismerkedtünk a silent book fogalmával, a szöveg nélküli könyvek világával. A foglalkozás alkalmával *Alice Hoogstad: Das Kunterbunte Monsterbuch* c. könyvét „olvastuk el”, amely arról szólt, hogy először csak egy, majd egy egész csapat gyermek elkezd rajzolni színes szörnyecskéket a fekete fehér felnőttektől hemzsegő utcákra. A felnőttek letakarítják a színes, életre kelt szörnyeket a gyerekekkel, majd miután az összes szörny eltűnt, az egyik gyermek újra elkezd rajzolni. A következőkben a tábori gyerekek is azt a feladatot kapták, hogy rajzoljanak, találjanak ki ők is egy silent book történetet, melyhez egy színes könyvborítót is tervezniük kellett.

Ebéd után mindenkinek ki kellett választania egy személyt, akinek egy személyes üzenetet külték. Az üzenetben azonban csak a morze ABC jeleit használhatták. Miután átadták egymásnak az üzeneteket, le is kellett fordítaniuk azt, amit kaptak. A megfejtett üzenetek után minden gyermek választott egy számára tetszőleges könyvet a polcra,

amelyet másnap ismertettek a többiekkel. El kellett mondaniuk, hogy szívesen olvasták-e az adott könyvet és válaszukat meg is kellett indokolniuk. Este egy szuper, közös nyársalásra hívtuk a diákokat és családjukat a helyi Platán rendezvényházba, ahol a

másnap délelőtt nagy részét is töltöttük. A tábor utolsó napján kimozdultunk a könyvtár falain túlra és végre elérkezett a gyerekek által várva várt számháború ideje, mely után activityt és bizalomsétát is játszottunk. Ebéd után megbeszéltük a legjobb és legrosszabb élményeket, érzéseket a táborral kapcsolatban, majd mindenki elnyerte méltó jutalmát, és kihirdetésre kerültek a helyezések is. Aki nem hiszi, járjon utána!

BARTÁNÉ RAUF ZSANETT, TARNAMÉRA

MESÉL A KÖNYVTÁR: „MESÉLJ, LOPJ, CSOMAGOLJ KI” – ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK

Az **Országos Könyvtári Napok** alkalmával újra útnak indult a „*Mesél a könyvtár*” olvasásnépszerűsítő foglalkozássorozat a tarnamérai könyvtárban. A programok az előző évhez képest annyiban módosulnak, hogy ebben a tanévben minden hónapban más korcsoportnak szólnak.

Az idei tanév első „Mesél a könyvtár” foglalkozásán az iskola 3. osztályos tanulói vettek részt egy izgalmas játékban melynek címe: „Mesélj, lopj, csomagolj ki”.

A játékot kilenc pár játszotta, kilenc becsomagolt könyvvel, egy dobókockával, valamint tizenhét kifejezéssel. Elsőként minden pár választott magának egy-egy újságpapírba csomagolt könyvet. Ki kisebb, vékonyabb, ki nagyobb, vastagabb könyvet. Ezt követően minden csapat dobott a dobókockával, az eredménytől függően lehetett a tőlünk jobbra vagy balra ülővel könyvet cserélni, de akármelyik csapat könyvére lecsaphattak, ha hármast, vagy négyest dobtak. Ha valakinek sikerült ötöst, vagy hatost dobni, akkor pedig kicsomagolhatta a könyvet. A csapatok azt a feladatot kapták, hogy válasszanak két kifejezést, amely a könyvükre illik, majd meséljék el egymásnak, hogy a náluk lévő könyv miről szól.

Miután valamennyi könyvvel megismerkedtünk, baglyos könyvjelzőt készítettünk, melyeket a kikölcsönzésre kerülő könyvekben ki is próbáltak a diákok. A foglalkozás végén mindenki kapott egy nyitott könyvet, melybe leírhatták, miért is szeretik a könyvtárat, miért jó könyvtárba járni.

BARTÁNÉ RAUF ZSANETT, TARNAMÉRA

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK A BOCONÁDI KÖNYVTÁRBAN

2019. szeptemberében a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár újra felhívással fordult megye könyvtáraihoz, hogy szeptember 30. és október 6. között csatlakozzanak az ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK rendezvénysorozathoz. A vezérgondolat most a „Könyvtárak az emberért – Felelősség a Földért” volt, ennek figyelembe vételével igyekeztünk szervezni az aktuális tematikának megfelelő programokat.

2019. október 2-án a könyvtárba invitáltuk a helyi óvoda nagycsoportját egy mesedélutánra, illetve játékos foglalkozásra. Az apróságoknak olyan kérdésekre kellett válaszolniuk, amelyek a könyvtárral és annak használatával voltak kapcsolatosak. Az óvodások nagy örömeinkre meglepően tájékozottak bizonyultak. A mesét ámulattal hallgatták, majd közösen átbeszéltük a mese tanulságait. Következett az ügyességi csapatjáték, melynek során időre kellett a szereplő állatok képeit puzzle-ból kirakni.

Itt is tanúbizonyságot tettek a kicsik ügyességükről, ismereteikről. Végül a délelőtti lezárásaként papírt és színes ceruzát kaptak, hogy lerajzolhassák a kedvenc állatukat vagy mesehősüket. Ez a feladat is örömet okozott számukra, nem nehézséget.

A könyvtári napok keretében kiállítást is szerveztünk a könyvtárban Cseh Béla nyugalmazott tanár úr segítségével a „Paraszi világ értékei” címmel, helyi gyűjteményből. Az eseményhez előadások kapcsolódtak, melyek a kiállított tárgyak használatáról,

az elmúlt korok életmódjáról, hagyományairól szóltak. Az első előadáson az az idősebb korosztály képviseltette magát, aki még maga is átélhette – vagy szülei, nagyszülei által élőként tapasztalhatta meg ezeket a hagyományokat. Cseh tanár úr előadása tel-

jesen magával ragadta a megjelenteket, ezért úgy gondoltuk, a fiatalabb korosztály érdeklődésére is számot tarthat. Felvettük a kapcsolatot az általános iskola pedagógusaival, akik természetesen szívesen fogadták a rendhagyó történelem óra lehetőségét – így még két sikeres, telt házú előadás született.

A gyermekek a délelőtti tanítási órák után is figyelmesen és érdeklődve hallgatták az anekdotákkal tarkított előadást. A kiállított tárgyakat a kezükbe vehették, kipróbálhatták (kézi perzselő, kondás kürt stb.), így még érdekesebbé vált az előadást.

A kiállítás ideje alatt – mely 2019. október 30-ig volt megtekinthető –, azzal is kedveskedtünk a látogatóinknak, hogy a korábbi években selejtezésre került, de még jó állapotban lévő könyveket felajánlottuk lakosainknak ingyen, lehetőséget nyújtva minden érdeklődőnek olvasás adta örömei átéléséhez. Nagy sikere volt kezdeményezésünknek, szívesen válogattak, böngésztek a könyvek között, többen ráakadtak régen keresett írásokra is. Úgy látjuk, a programsorozat elérte célját, sokan látogattak el a könyvtárba, ahol jól érezték magukat.

KRANCICZKI ÉVA ÉS FODOR KATALIN, BOCONÁD

4 NAP, 4 KÖNYV, 4 KALAND ÉS A 4. OSZTÁLY

Szeptember 9-én iskolánk 4. osztályosainak részvételével tovább folytattuk **Az én könyvtáram** mintaprojekt: **Csodakunyhó** sorozatának feldolgozását. Ezen a rendhagyó bemutató órán tizenhat diákkal csoportmunkában dolgoztunk. A tanulók különleges módon ismerhették meg **Mary Pope Osborne: Csodakunyhó** sorozatának ötödik kötetében bemutatott nindzsák titkos mesterségét: felfedeztük a sok száz évvel ezelőtti Japánt, nindzsa harcost készítettünk nyalókából, dobócsillagot hajtogattunk színes origami papírból, nindzsa-mester neveket faragtunk saját keresztnévünkből, még azelőtt, mielőtt a szamuráj harcos a nyomunkra akadt volna. A különböző kreatív feladatokkal az volt az elsődleges célom, hogy fenntartsam az érdeklődésüket és lelkesedésüket a további olvasandó kötetek iránt. A nap végén természetesen a megérdemelt jutalmak sem maradtak el: pecséteket kaptak az útleveleikbe, s meglepetésként két tálka friss, ropogós földi mogyoró várta őket a könyvtárban.

Péntek 13-án folytattuk a sorozattal való ismerkedést. Ezen a kissé babonás napon, a diákokkal ismételten kooperatív csoportmunkában dolgoztunk. Az esőerdő szele ezen a reggelen alaposan összekeverte a képzeletbeli vagonokban elhelyezett útleveleinket, így most nem a már jól megszokott csoporttagok kerültek össze. A diákok a foglalkozás során megismerték a sorozat hatodik kötetében bemutatott Dél-Amerikai dzsungel

varázslatos és egyben veszélyekkel teli világát: harcos hangyák, piranják, éhes krokodilok elől menekültek a több, mint 80%-os páratartalmú könyvtárba... A nap végén újabb jutalom

pecséteket kaptak az útleveleikbe, s meglepetésként érett, lédús nektarin várta őket az olvasóteremben. Egy hét múlva a Csodakunyhó következő kötetének feldolgozására került sor. Ekkor a gyerekekkel a hetedik kötetben bemutatott jégkorszak fagyos világát fedeztük fel: barlangrajzokat festettünk a hófehér táblára, friss hóban hagyott állatlábnymokat azonosítottunk be, illetve megterveztük, hogy mi mindent vinnénk magunkkal a ebbe a jeges, fagyos korszakba. Meglepetésként hófehér energia (szőlőcukor) töltötte fel a diákokat a nap hátralévő tanóráira (legfőképpen a közelgő matek dolgozatra).

A hónap végén elérkeztünk az utolsó bemutató órához, a Csodakunyhó sorozatának 8. kötetéhez. Aznap a tanulóknak felejthetetlen kalandban volt részük: ízelítőt kaptak a súlytalanság állapotáról, saját űrruhát terveztek, különleges csillagképeket hímeztek kartonpapírra és a Hold különböző fázisait kellett kiharapdálniuk egy-egy oreó kekszből. A nem éppen mindennapi küldetéseket kiválóan teljesítették, s meglepetésként amerikai zászlóval ékesített pillecukor várta őket. Erről az óráról a gyerekek alig akartak hazamenni... S én tettem nekik egy ígéretet, miszerint csodás történetünknek, kalandjainknak nincs vége: a 2019/2020-as tanév során folytatjuk a további kötetek feldolgozását!

„A tudás megszerzésével sem tűnnek el a csodák és a rejtélyek a világunkból. Mindig lesznek újabb felfedezendő titkok.” (Anais Nin)

NAGYNÉ FARKAS ANITA, FELSŐTÁRKÁNY

MEGÚJULT A KÖNYVTÁR KARÁCSONDON

Az idei év mérföldkő volt az 1953-ban alapított karácsondi könyvtár életében. A gyermekeket és fiatalokat bevonó intézmény berendezései megkoptak, és lassan kinőtték a rendelkezésükre álló helyet.

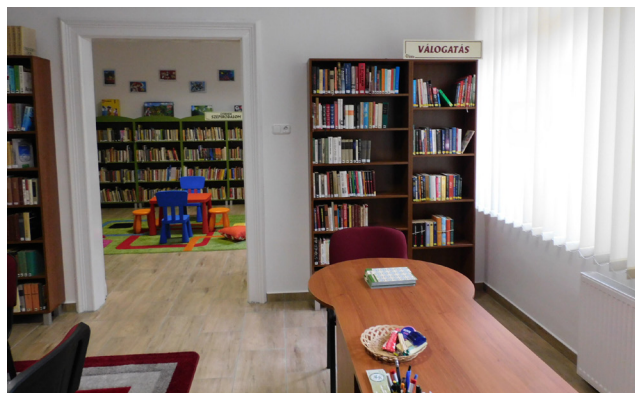
Karácsond Község polgármestere, Földi Csaba fölismerve a könyvtár jelentőségét és közösségformáló erejét, megálmodott egy intézményt, melynek a több mint 100 éves „Kántor iskola” falai adhatnak otthont. Az épület külső homlokzati részének felújításához Magyarország Kormánya által kiírt pályázat nyújtotta a fedezetet, míg a belső terek kialakításához és az eszközökhöz a Bródy Sándor Városi és Megyei Könyvtárral közös NKA pályázat segítette hozzá a településünket.

A felújítás közben derült ki, hogy a falak vizesednek és a vízmentesítés nélkül a helyiségek nem alkalmasak könyvtári célokra. Nagy volt az elkeseredésünk, hiszen már hónapok óta megálmodtuk az új könyvtárunk minden szegletét: ezzel keltünk és ezzel feküdtünk. Azonban Karácsond Képviselőtestülete újabb lendületet adott az intézmény megvalósulásának, hiszen saját forrásból tette hozzá a hiányzó összeget, amellyel megvalósulhatott a falak vízmentesítése, így a belső terek gyönyörű új burkolatot kaptak, és az épület végre készen állt, hogy a könyvtár beköltözését mégiscsak megvalósíthassuk.

A megnyitó előtt már hetekkel titkos munkálatok folytak az épületben. A közel 10.000 kötet átköltöztetése nem volt kis feladat, hiszen teljesen új struktúrát kellett kialakítanunk. A terek tagoltsága most lehetővé tett egy külön olvasórész kialakítását és egy gyermekszekert is megvalósítottunk.

2019. szeptember 25-én eljött a várva várt megnyitó napja. Megtisztelt jelenlétével Szabó Zsolt, térségünk országgyűlési képviselője, valamint Tózsér Istvánné Géczy Andrea, a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár igazgatónője is.

Az új könyvtárunk átadóján a település minden korosztálya képviseltette magát: a Gesztenyés-kerti Napköziotthonos Óvoda kis óvodásai dallal és verssel köszöntötték az intézményt, a Gönczy Pál Katolikus Általános Iskola diákjainak furulyás csoportja tette hangulatossá a megnyitót. A megnyitón új otthonukat köszöntötték a Karácsondi Népdalkör és a Vadvirág Nyugdíjas Klub tagjai is. A tágas előadóteremben a klub-foglalkozásokon túl, kiállításokra, író-olvasó találkozókra, kamara előadásokra is lesz ezentúl lehetőség.

Reméljük, hogy az új épületet ugyanolyan szeretettel fogják majd használni az olvasóink, a civil szervezetek, gyerekek és felnőttek, mint amilyen szeretettel várjuk mi őket!

**FÜLÖP MÁRTA, FODORNÉ HEGEDŰS ÉVA,
KOCZKA ZSOLTNÉ KATA ÉS FÜLEKI-SZÁNTÓ DALMA,
KARÁCSOND**

FONÓ A NOSZVAJI KÖNYVTÁRBAN

Könyvtárunk inspiráló közeg több művelődő közösségnek is, melyeknek otthont adunk – így a Fonónak is. A fonó hagyományosan a lányok, asszonyok közös munkavégzésének a helyszíne volt. A mi noszvaji fonónkban is időről időre betérnek hozzánk a lányok, asszonyok, hogy egymástól tanuljanak különböző kézműves technikákat, praktikákat, együtt

készülve az ünnepekre. A foglalkozások vezetői a maguk területén igazi mesterek már, ennek ellenére önkéntesként vezetik a foglalkozásokat. Az adventi időszakban ajándékok, és otthoni ünnepi dekorációk készülnek. November közepén transzferálással, táblafestéssel, bútorfestéssel kezdődtek a fonó alkalmak, majd varrogatás, film munkák, kerámiakészítés, tűzzománcolás, nemezelés lesz soron. A foglalkozások alkalmával mindig szakítunk időt könyvek ajánlására is, és bátorítjuk beiratkozásra, kölcsönzésre a látogatókat.

**CZINKÉNÉ SZÜCS KRISZTINA ÉS FEKETE ÉVA,
NOSZVAJ**

KÖNYVKIHÍVÁS A NOSZVAJI KÖNYVTÁRBAN, AVAGY HOGYAN SZERZÜNK MI OLVASÓKAT?

„Olvasónak lenni annyit jelent, hogy sosem leszel magányos és soha nem fogsz unatkozni.”
(Joanne Harris)

A noszvaji könyvtárban sokféle programot szervezünk, hogy fenn tudjuk tartani az érdeklődést településünk könyvtára iránt, és hogy még jobban kedvet ébresszünk az olvasáshoz. A programok mellett az új könyvekre is különös figyelmet fordítunk, fontos hogy mindenki megtalálhassa azt az olvasmányt, amit örömmel vesz kézbe. Reméljük, sikerül munkánkkal felpozícionálni egy kicsit a település életét. Ehhez egyik könyvtárlátogatónktól kaptunk is egy remek ötletet, egy angliai jó példát: a könyvkihívást. Igaz, az ötlet adaptálásakor alkalmazkodni kellett a helyi viszonyokhoz - hiszen nálunk nem támogatják nagy könyvkiadók a programot és a nyereség sem olyan exkluzív -, tehát átalakítottuk „noszvajiasra”. Júniusban indítottuk el a **Nagy Vakáció Könyvkihívást**. Szerettük volna, ha települé-

sünkön nem múlik el nyár könyvtár nélkül, ha becsalogathatjuk a vakációzó gyerekeket. Mottónknak Joanne Harris fenti gondolatát választottuk. A program kidolgozásába bevontuk a Községi Szintünkben gyakorlaton lévő EKE közművelődés szakos egyetemistáit is. Jó ötleteiket megfogadva és kamatoztatva kialakult a három szint: ha egy beiratkozott olvasónk két könyvet kikölcsönöz és el is olvassa mindkettőt, KÖNYVPALÁNTA címet kap; ha három könyvet kölcsönöz ki és olvas el, akkor KÖNYVKUKAC, ha pedig négyet, akkor KÖNYVMOLLYÁ avatjuk. A kölcsönzéseket egy személyre szóló pontgyűjtő füzetben vezetjük. A grafikai munkát (plakátkészítés, pontgyűjtő füzet) önkéntes munkában vállalta egy kedves olvasónk, Benke Orsolya. Az olvasás élményén túli nyereségeket helyi vállalkozások felajánlásai biztosították számunkra. A nyár folyamán nyolc könyvmolyunk lett, akiket vendégül látott a Rozika cukrászda és egy 20 alkalomra szóló vízibicikli-bérletet tulajdonosai is lettek, mely jövő nyáron Síkfőkúton használható fel.

A sikeren felbuzdulva elindítottuk a következő **Nagy Őszi-Téli Könyvkihívást**, amelynek rögtön több újdonsága is van: a könyvek felét az újonnan érkezett könyvek közül kell kiválasztani, a végén pedig meg kell tudni felelni „Kíváncsi FánCSI” kérdéseire is, hogy meggyőződjünk, valóban elolvasták-e a könyveket. Nagy örömünkre már új beiratkozóval is bővült a csapat. Az egyik kis buzgó olvasónk két nap alatt kiolvasott két könyvet, s újabakkal távozott. A program olyan nagy sikert aratott, hogy a felnőttek is bekérezkedtek a játékba, s ugyan miért is ne olvashatnának ők is a kihívás szerint?

**CZINKÉNÉ SZÜCS KRISZTINA ÉS FEKETE ÉVA,
NOSZVAJ**

TÖRPENGÉSEK A 4+1 A HÓNAP MŰTÁRGYAT PROJEKT KAPCSÁN

Bizonyára sokan vagyunk, akik könyvtáros és művelődésszervező munkakörben dolgozunk egyszerre...

Időnként eltöprengek azon, vajon mi járhatott a jogalkotó fejében, mikor a kulturális törvényben a kultúra három nagy területének csak a múzeumot, a könyvtárat és a közművelődést jelölte meg. Miért tárgyalja külön jogszabályokban a kultúra más területeit, pl. az oktatást, színházat, művészetet? Régen használatos volt egy olyan fogalom, hogy közművelődési könyvtár - ma már ez szakmaiatlannak minősül, mégis fel-felbukkan különböző helyeken...

De meddig könyvtári program a könyvtári program, és honnan közművelődési a közművelődési rendezvény? A jó megfogalmazott szakmai célokon, feladatokon túl a helyszín a legfőbb szempont a kategorizálásnál? Pl. egy zumba, vagy bármilyen más torna a könyvtárban könyvtári program? Egy falunapra vagy nem könyves fesztiválra kitelepült

könyvtári szolgáltatás a közművelődési rendezvény eleme? Valószínűleg nem.

A fogalomhasználatnak a mindennapi tevékenységek során nincs különösebb jelentősége. De a statisztikában van: az adminisztrációban határozottan el kell különítenünk a két területet, és ez nem könnyű. A munkánk során ugyanis azt tapasztaljuk, hogy elmosódnak a határok. A könyvtár és a közművelődés egyre inkább egymásba fonódnak, a kultúra többi területét nem is említve. Egészen friss példa: Ostoroson elindítottunk az egri Eszterházy Károly Egyetemmel egy közös projektet, mely keretében az EKE Vizuális Művészeti Intézetének hallgatói egy éven keresztül havonta 5 műtárgyat állítanak ki az ostorosi közösségi ház különböző helyiségeiben: egyet az előadóteremben, kettőt a könyvtárban és kettőt a könyvtárból nyíló irodában. Úgy gondolom, ez így van rendjén. Egészen rendszerben gondolkodni és tevékenykedni. Közösen.

És célszerű időnként a fogalmakat újragondolni, árnyalni...

SUBA HAJNAL, OSTOROS

4+1 A HÓNAP MŰTÁRGYAI

A kiállítók a Vizuális Művészeti Intézet hallgatói:
Gál Péter, Goschler Tamás,
Határ Attila, Rác Csenge

IDŐPONT:
2019. 11. 12.
17:00

HELYSZÍN:
3326 Ostoros
Rédei Miklós
Közösségi Ház
Szent István tér 2.

A KÖNYVTÁRI HÍRMONDÓRÓL DIÓHÉJBAN

A gyöngyösi Vachott Sándor Városi Könyvtárban a nyári szünettől kezdődően rendszeresen tesszük ki közösségi oldalainkra a Könyvtári Hírmondó címen futó hosszabb-rövidebb filmjeinket. Ezeknek a videóknak a gerincét a könyvtárban nagy számban futó rendezvényeink adják, a formátummal több információt tudunk nyújtani az esemény iránt érdeklődőknek, valamint a figyelemfelkeltő hatása sem elhanyagolható. Fontos kiemelni, hogy ezáltal több fiatal tudunk megszólítani, mint a hagyományos eszközökkel (hirdetések, plakátok), és a szociális média eszköztárának köszönhetően egyből látni a visszacsatolásokat mind a megtekintések, mind a kommentek által. A rendezvények mellett interjúk, nyereményjátékok, ismeretterjesztő adások is szerepelnek a repertoárban, de készítettünk kisfilmet a könyvtári házirendről is pontokba szedve, amely nagy népszerűségnek örvend a világhálón.

A munkafolyamat több részből áll, először az ötletelés jön, amikor eldöntjük, hogy az adott hónapban mely témákról legyen szó, illetve hány videót

készítsünk. Itt mérlegelni kell, ugyanis a „kevesebb néha több” elvét alkalmazva jutunk konszenzusra, mivel nem akarjuk, hogy a könyvtári csapból is mi folyjunk. Ezután következik a „kreatív rész”, amikor megírjuk a jeleneteket, és kitaláljuk a beállításokat. A könyvtár minden zegét-zugát használjuk a felvételekhez, amely néha meglepetéseket tud okozni a felvételek megtekintésekor, pl. a hang vagy a fények tekintetében – lévén egy fényképezőgép az összes technikai berendezésünk – de ezzel a „do it yourself” mentalitással talán szerethetőbb a produkció. A legvégén jön a vágás, valamint a feliratozás és a zenék kiválasztása, majd jöhet a vegyes izgalommal teli örömteli pillanat: amikor remegő ujjal megosztjuk a nagyvilággal az elkészített anyagot. (Ezután már csak a lájkokat kell számolgatnunk.) Természetesen a Könyvtári Hírmondóval a fő célunk az, hogy a rendezvények népszerűsítése miatt minél többen jöjjenek be a könyvtárba, ismerjék és szokják meg megújult közösségi tereinket, és használják bátran. Azonban a legfontosabb: az olvasás népszerűsítése, a könyvek megszerettetése, miközben szórakoztatunk, és talán alkotunk valami maradandót is.

SZABÓ DÉNES ÉS JAKAB ZSOLT, GYÖNGYÖS

KÖNYVTÁR 4 KERÉKEN

A Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár 2019 ősztől könyvtárbuszos szolgáltatást indított Hevesmegye 23 kistelepülésén. Ez így nem tűnik valami izgalmasnak, de ha azt írom, hogy 14 tonna irodalom dübörög

a hét négy napján esőben, hóban, fagyban, vagy kánikulában, egy rendíthetetlen sofőrrel, és négy, mindenre elszánt könyvtárossal, akkor ez már jobban hangzik. Ugye? Főleg, ha fel is szállsz rá! Időutazás, új dimenziók, földi mennyország, már-már a XXII. században érzed magad. Mitől is?

Először is nem ismerünk akadályokat, vagyis mozgásukban akadályoztatott, ám annál lelkesebb olvasók is feljuthatnak a buszra, egy emelőlift segítségével. A buszon mintegy 1500 kötet veszi körbe az odaérkezőket, amellyel minden korosztály igényeit igyekszünk kielégíteni. Amennyiben nem kölcsönzöl könyvet, ejtőzhetsz a csodás türkiz színű sarokülön, Nők Lapját, Vidék Ízét, vagy Dörmögő Dömötört lapozgatva.

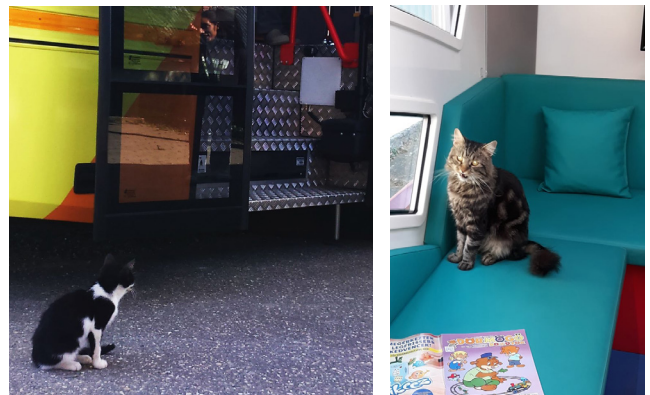
Fázol? Remek a fűtés. Meleged van? A hűtés még remekebb. Megmelegedett a kólád? Dobd be a hűtőnkbe. Megmelegítenéd, ami hideg? Dobd be a mikróba. Amennyiben már nem fázol, ázol és éhes sem vagy, akkor olvashatsz, információt kereshetsz,

tanulhatsz, játszhatsz azon a három számítógépen, ami a rendelkezésedre áll.

A nagyképernyős televízió, a projektor és a vetítőlámpa segítségével fantasztikus előadásokat hallgathatsz. Közös mesélések, beszélgetések helye a könyvtárbusz. Lehetőséged van fénymásoltatni, könyvtárközi kölcsönzéssel elhozatni egy-egy rég áhított olvasmányt. A helyi pletykák is gazdát cserélhetnek, hiszen van idő megállni, pár percre leülni.

„Én itt akarok majd dolgozni. Már nem is rendőr akarok lenni, hanem könyvtáros!” Egy 8 éves kislány

A könyvtárbusz sokkal több, mint egy egyszerű jármű, amely könyveket szállít. Községi hely 23 olyan településen, ahol valamilyen oknál fogva nem tudtak könyvtárat működtetni, vagy könyvtárost alkalmazni. 23 település, 23 megálló, 23 kis közösség különböző emberekkel, mosolyokkal, élményekkel és meglepő módon, sok-sok érdeklődő cicával.

Hegyek, dombok között, hol kanyargósabban, hol hegehupásabban. Néha muszáj lassítani, néhol pedig csodásan siklik a mi szép kis buszunk. Kicsit, mint a mi könyvtáros életünk.

Esténként aztán visszatér a könyvtárbusz a pihenőhelyére, falai közt az aznapi mosolyokkal, csendekkel, élményekkel, valamint egy sofőrrel és könyvtárossal.

Aki nem hiszi, guruljon utánunk! Lehetőleg négy keréken.

SZABÓ ESZTER, BRÓDY SÁNDOR KÖNYVTÁR

MEGYEI KÖRKÉP

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK HEVES MEGYÉBEN

Az **Országos Könyvtári Napok** a könyvtáros szakma legjelentősebb eseményeként az ország több ezer könyvtárában sokszínű, de egységes tematikára épülő programokon keresztül valósul meg. 2019-ben *Könyvtárak az emberért - Felelősség a Földért* szlogennel a fenntartható fejlődés elve állt a középpontban - annak tudatosítása, hogy a természeti környezetünk ismerete, védelme és elhasználódásának lassítása mindannyiunk személyes és társadalmi felelőssége.

A különböző életkorú és érdeklődésű könyvtárlátogatók igényeit egyaránt kielégítő programokban megyénkben sem volt hiány. Babáknak-mamáknak, gyerekeknek mondókázó, mesehallgató, énekeszenés babajátzó programokat kínáltak a könyvtárak, a felnőttek pedig irodalmi és ismeretterjesztő előadásokat hallgathattak, kvíz-játékokkal tesztelheték tudásukat, szűkebb-tágabb környezetük természeti értékeit térképezhették fel, kézműveskedhettek és gyakorlati megoldásokat is kaphattak az újrahaznosítás és a természet védelmének kapcsán. Az NKA pályázatának segítségével megyénkben 110 település összefogásával 391 könyvtári program valósult meg. Programjaink összesen 9 110 főt szólítottak meg.

A **Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár** gyerekkönyvtárában természetesen a meséké volt a főszerep, volt Varázskönyvtár, OlvasóPróba és Könyves varrószakkör is. A központi könyvtár látogatói a környezettudatosság jegyében több előadást is meghallgathattak, megmérethették magukat Bródy Quizzzone játékában vagy épp az angol társalgási klubban csiszolhatták nyelvtudásukat. Az érdeklődők az újonnan átadott könyvtárbuszos szolgáltatásainkkal is megismerkedhettek.

A **fűzesabonyi könyvtárban** visszatérő vendég Sás Károly és Sás Ildikó, akiket nagy örömmel fogadtak a helyi gyerekek. A klímaváltozásban való felelősségünkről szóló előadás a felnőtteket, egy

rendhagyó könyvtári óra a gyerekeket érzékenyítette a környezetvédelem témája iránt, míg *Az Emberiség és a Föld* c. kiállítás a fenntartható fejlődés lehetőségeiről tájékoztatott.

Gyöngyösön, a Vachott Sándor Könyvtárban az OKN keretében többek közt megidéztek Cseh Tamás, Radnóti Miklós és Csontvári Kosztká Tivadar emlékét is. Az egészségükért aggódó könyvtárlátogatók pedig egészségügyi előadásokon és különböző szűrővizsgálatokon vehettek részt. A gyerekekhez egy igazi vándormeseíró, Böde Péter látogatott el, a résztvevő családok számára pedig egy büntény kinyomozása jelentett igazi, feledhetetlen kalandot.

A **hatvani Ady Endre Könyvtárban** Gimesi Dóra gyermekkönyvíró látta vendégül, akinek a meséi által ihletett képekből kiállítást is szerveztek erre az időre. A kicsiknek öko-játszóház, a felnőtteknek az egészséges táplálkozás népszerűsítése céljából helyi termékek bemutatása és kóstolása, és könyvajánlóval támogatott gyógyteakóstolás színesítette a programkínálatot.

Hevesen a helyben élő és alkotó textilszobrász, Simon Judit tartott előadást a középiskolás gyerekeknek, akik ki is próbálhatták a technikát, és örömmel készítettek textilhulladékból szebbnél szebb tolltartókat. Kisiskolás gyerekek lehetőséget kaptak egy kis irodalmi szárnypróbálgatásra is: a „Mesével a természetért” meseíró pályázat sikerét mutatja, hogy 12 egyéni és egy osztálymunka is érkezett. „Alkoss, hasznosíts, gondold újra. A hulladék második élete” című kreatív pályázat keretében pedig az egyébként már szemétre kerülő anyagok kaptak még egy lehetőséget a hasznosításra.

Kerecsenden kuckós napokat tartottak: először is környékbeli túrára csalogatták a helyi természetbarátokat, akikhez még a helyi Manóvár Bölcsőde bátor kistúrázó is csatlakoztak a szüleik társaságában. Ezután a könyvtárban egészséges szendvicsekkel terített asztal és egy kis közös teázás várt mindenkit, majd a gyógynövények jótékony hatásairól tájékozódhattak az érdeklődők. Később az is kiderült, hogyan lehet kitűnő minőségű házi szappanokat készíteni és miért érdemes inkább ezeket használni a bolti termékek helyett.

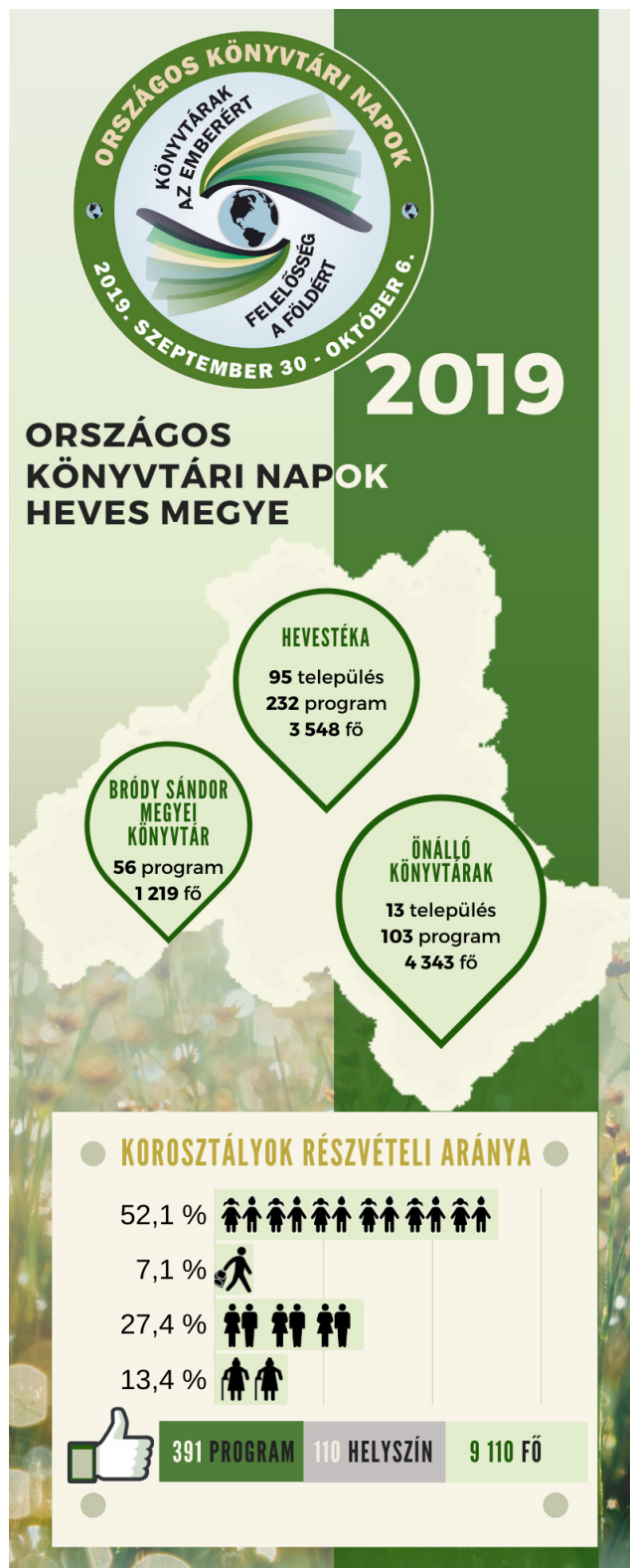
Pétervásárán „Van kedved egy állati jó mókához?” című program során a gyerekek élő állatokkal ismerkedtek, Makk Marciként az egészségmegőrzés és a környezettudatos életmód kérdéseit taglalták, és „Semmiből valamit” készítettek az újra-hasznosítás jegyében. A héten időutazás részesei is lehettek az idelátogatók: a „Mit üzen a múlt?” című kiállításon a régmúlt emlékeid idézték fel.

Tarnaörsön meseszőnyeget szőttek, a hagyományörzés nevében régi szövőkeretek használatával, papírcsodák meséltek a piciknek, a nagyobbacska pedig be is iratkozhattak a könyvtárba, rendhagyó könyvtárhasználati órák keretében.

Tiszanánán az állatok világnapjára emlékeztek Sün Balázs történeteivel, és hangulatos őszi dekorációkat készítettek egy kreatív foglalkozás keretében.

A megye **KSZR települései** is kivették a részüket a programsorozat megvalósításából. Szinte minden kistélepülésen voltak olyan könyvtárhasználók, akik öko-tudatosságukat tesztelve részt vettek egy ÖKO-kvíz játékban. A szép őszi idő kedvezett a túráknak, kirándulásoknak, az őszi falevelek és termések gyűjtésének - a barátságos könyvtári környezet pedig az élmények feldolgozásának és a kreatív alkotásoknak. A gyógynövények, gyógyteák használatáról és az egészségmegőrzés és a háztáji élelmiszerek preferálásának fontosságáról is több helyen szó esett. A gyerekek az erdei állatok, madarak, nyuszik, sündisznók, őzikék - de még a „nemszeretem állatok” - életével is megismerkedhettek meséken, történeteken, játékokon keresztül. A gyermekkönyv írók is sorra járták környékünket a héten, több településen is megismertette a hallgatóságot Harcos Bálint Szofi kalandjaival, Kovács Attila alias Holden Rose az olvasás örömeivel, Vig Balázs Todója pedig kitálalt az oviról, a suliról, de még a sportól is. Összességében sok érdekes beszélgetés, tartalmas előadás, olvasáshoz kötődő kreatív játék, mese-mondás, jókedvű zenebona kísérte ezt a hetet - bízunk benne, hogy minden résztvevő élményekkel, értékes gondolatokkal és hasznosítható gyakorlati tudással gazdagodott az OKN hetében.

Köszönjük minden résztvevő kolléga lelkiismeretes, kreatív munkáját!

PÁDÁR-DEÁK KRISZTINA, BRÓDY SÁNDOR KÖNYVTÁR

BALTI PÁRHUZAMOK

„A város sűrű tejködökre gondolt, s hogy egy év alatt mennyi mindent átélt.” (Závada Péter)

Mit jelentenek az észti nemzeti zászló színei az észteknek? A kék az ég vagy a tenger színét jelképezi - a tengerét, amely a menekülési útvonalat jelentette az észti embereknek a nehéz időkben. A fekete a megpróbáltatásaikat vagy az ahhoz kapcsolódó bátorságukat szimbolizálja. A fehér pedig azokra az észtekre utal, akik kénytelenek voltak elhagyni az országot vagy talán egy jobb jövő reményét sugallja. A szovjet megszállás alatt a három szín kombinációja tiltott volt, így vált a nemzeti szín használata az ellenállás szimbólumává.

A Balti-tenger partján fekvő Észtországban szinte minden pillanatban és helyen tetten érhetők a nemzeti zászló színeiben is visszatükröződő történelmi emlékek és a küzdelem, amelyet az észti nemzet a szabadságért folytatott. Így nem meglepő, hogy a Cselekvő közösségek - aktív közösségi szerepvállalás észtországi tanulmányútján a fővárosban, Tallinnban, valamint az ország tudományos és kulturális központjaként ismert, Tartuban töltött napjainkat is át- és átjárta ez a gondolatiság.

Tanulmányutunkon múzeumokba és egy könyvtárba látogattunk el. A **Tammsaare Múzeum** a klasszikus észti irodalom kiemelkedő alkotója, Anton Hansen Tammsaare életét, korát és munkásságát bemutató irodalmi emlékhely. A digitális és hagyományos elemeket nagyszerűen ötvöző

múzeumban irodalmi örökségeink fontossága áll a középpontban. Az Észt Történelmi Múzeum száz évet átölelő utazásra hívja a látogatókat: az Észt Köztársaság születésétől napjainkig. A történelmi múzeummal egy parkban található Filmmúzeumban - ahová „a vörösszőnyegen” juthatunk el - teljes képet kapunk az észti film történetéről és bepillantást nyerhetünk a filmkészítés művészetébe is. Az Észt Nemzeti Múzeum impozáns épülete 8000 m²-en mutatja be az észti kultúrát, történelmet és az uráli művelődéstörténetet.

A **Tallinni Központi Könyvtár** modern szolgáltatásai, színes berendezései és online szolgáltatásai erős kontrasztot alkotnak az 1800-as években épült épülettel.

Könyvtárosként látogatásunk során sok hasonló vonást tapasztaltam az észti és a magyar könyvtári rendszer működése között. A könyvtár szlogenje: *Tegyük együtt gazdagabbá az életet!*

KÜLFÖLDI TANULMÁNYUTAK

A központi épület 1907-ben, az első fiókkönyvtár 1926-ban nyitotta meg kapuit, ma pedig már 17 fiókkönyvtár várja a látogatókat a város különböző pontjain. A telepített könyvtárak mellett - az egr-i „Könyvtár a falakon túl” projektekhez hasonlóan - a Katarina Jee könyvtárbusz és könyvtári triciklik is járják a város útjait: abban a négy kerületben, ahol nincs fiókkönyvtár iskolákba, óvodákba visznek kihelyezett programokat.

A városi könyvtár három legfontosabb szolgáltatási területe az észti irodalmi, a zenei és az idegen nyelvi részleg. A hagyományos könyvtári dokumentumok mellett hangszereket, sportfelszereléseket, CD-eket, DVD-eket, e-könyveket is lehet kölcsönözni. Az e-könyvtárban pedig észti irodalom, idegen nyelvi dokumentumok és elektronikus időszaki kiadványok érhetők el. A nyomtatott dokumentumok mellett számítógépek, tabletek, videójátékok, társasjátékok helyben használatára is van lehetőség.

A zenei részlegben elektronikus orgona és elektronikus dob várják a látogatókat, de részt lehet venni zeneórákon és komolyzenei koncerteken is.

A szovjet gondolkodás alapjai könyvtári környezetben is tetten érhetők. Az ország lakosságának ugyanis nagy része gondolja úgy, hogy a könyvtár nem más, mint kölcsönzőhely. A könyvtár - talán épp ezért - az élethosszig tartó tanulás központjaként próbál működni: ingyenes képzéseket kínálnak, a hagyományos, olvasáshoz kapcsolódó képzések mellett a digitális írástudás fejlesztésére is. Ez utóbbiban azért van nagy szerepük, mert Észtország

a világ első színtje teljesen digitális állama, az adminisztrációt igénylő szolgáltatások 99%-a intézhető digitálisan, az elektronikus személyi igazolvány (eID) birtokában, amivel napjainkra azt észti lakosság 98%-a rendelkezik.

Ezzel szemben azonban a 16-75 év közöttiek 35%-a csak középszintű, 60%-a pedig csak alapszintű tudással rendelkezik a digitális írástudás területén. Tehát ezen a téren nagy a lemaradás, a könyvtár pedig alkalmas hely ennek leküzdésére - ingyenesen tudnak olyan szolgáltatásokat, képzéseket nyújtani, amelyekre valóban szükségük van az embereknek. Az IKT alapismereteken túl arculattervezést, programozást és robotok programozását is oktatják. A közösségi alkotóműhelyben (makerspace) 3D nyomtató, lézergravírozó, varrógép, hímzőgép, papírvágógép áll a használók rendelkezésére, de lehetőség van a pólónyomtatás, jelvénykészítés kipróbálására is.

Az intézmény alkalmazottainak munkáját önkéntesek is segítik. Természetesen nem könyvtárszakmai munkákkal bízzák meg őket, hanem ettől eltérő, de az intézményhez fűződő feladatokkal. Így az önkéntesek a közösségfejlesztés területén dolgoznak legfőképp: a legtöbb klubot, rendezvényt ők szervezik.

Összegezve a könyvtár négy alapelvet követ az általa nyújtott szolgáltatások kialakítása során: élethosszig tartó olvasásra ösztönzik látogatóikat; a köztudatban tartják az észti kultúrát és nyelvet; összehozzák a közösségeket; a közös élményszerzés mellett a közös tanulás élményét is nyújtják.

**KOMLÓ-SZABÓ ÁGNES,
BRÓDY SÁNDOR KÖNYVTÁR**

LÁTOGATÁS AMSZTERDAM NAPPALIJÁBA

A *Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás* EFOP-1.3.1-15-2016-00001 számú kiemelt európai uniós projekt keretei között indított amszterdami tanulmányút 20 fős, kulturális szakemberekből álló csoportjának szerencsés résztvevői között lehettem februárban. Meglátogattuk a sokáig Európa

legnagyobb közkönyvtárának számító **Openbare Bibliotheek Amsterdam** (OBA) központi könyvtárát is, az OBA Oosterdokot. Az Amszterdami Közkönyvtár 100 éves alapítását 100 napos rendezvénysorozattal ünnepelte éppen. A legfenntarthatóbb épület Amszterdamban címet is elnyerő 10

emeletes létesítmény lenyűgöző belső dizájnjal és programjaival a város nappalija kíván lenni. A napi 4000 és évi 1,5 millió látogató jelzi a könyvtár népszerűségét. Az OBA saját márkává vált az évek során, erős marketingtevékenységgel.

Hangulatos belsőépítészeti megoldás a párnákkal ellátott lelátószerű lépcső, ahol sokan üldögélnek, felette a folyóirat-olvasó és az OBA Café, valamint

a legfelső szinten gyönyörű terasszal a Babel étterem csábít maradásra. Minden este 10-ig 1000 ülőhely, 225 munkaállomás, OBA színház, OBA Fórum, olvasószobák, tanulóterek, közösségi események pl. Open Podium, irodalmi játszótér, nyelvi kávézó, robotika, 3D tervezés, CodeTeam, olvasásnépszerűsítő foglalkozások gyerekeknek és szülőknek, szolgáltatások pedagógusoknak, nyugdíjasoknak stb. várja az érdeklődőket. A -1. szinten a gyermekkönyvtár gyermekbarát designja a felnőtteket is fellelkesíti: kis kuckók, mászóka, hatalmas jegesmedve, mesebeli madár, elképesztően kényelmes piros fotelok, indiánsátor, plüss-állatok, a híres egérház (Muizenhuis), továbbá AppLab, kézműves tér.

Évente gyermekigazgatót is választanak. A kölcsönzés és visszahozatal önkiszolgálópontoknál önállóan történik. A helyben használók között magas a könyvtár tanulásra használók száma, akik jellegzetes kabinokba is húzódnak. Az ún. OBA StudyShare program időmenedzsment technikája is a tanulást szolgálja. Kényelmes székek, fotelok mindenhol, számos az ablakokhoz van húzva, gyönyörködni a kilátásban. Az épületben bárki szabadon tartózkodhat, ingyenesen olvashatja a könyveket, újságokat, tanulhat. A különböző szolgáltatások (kölcsönzés, előjegyzés, internet, PC használat stb.) igénybevitelére többféle

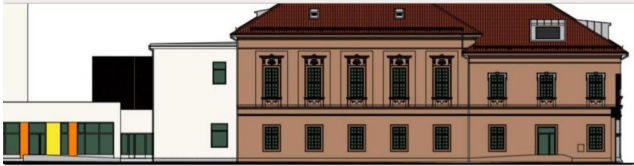

tagság van (Junior, Totaal, Basis, PC, Vriend) meghatározott tagdíjjal. Teljesen természetes a lágy muzsikaszó, a zenebarátokat pianino, mindenki zongorája, AV kabin is szolgálja.

Ha Amszterdamban élnék, biztos, hogy második otthonom lenne.

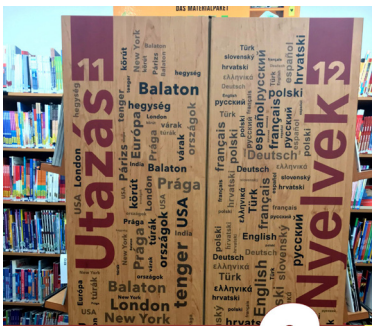
**ZSOLDOS MARIANNA,
BRÓDY SÁNDOR KÖNYVTÁR**

A MI KÖNYVTÁRUNK, A TE KÖNYVTÁRAD

A 2019. nyarán lezajlott Nagy Könyves Költöztetés előtt, alatt és után is a Bródy Sándor Könyvtár Olvasószolgálati osztálya valamint a Marketing Munkacsoport tagjai összedugták a fejüket, hogy az új könyvtári terek grafikai megoldásaira ötleteket gyűjtsenek. A kiindulási alap az volt, hogy a megvalósuló térelemek fiatalosak, figyelemfelkeltőek, a mai kor elvárásainak megfelelőek legyenek. Fontos szempont volt az is, hogy – mivel a könyvtárhasználók számára is egy új tér létesül – az elemeknek az egyértelmű tájékoztatást kell szolgálniuk.

Azt bizonyára munkája során mindenki tapasztalja, hogy az internetes kommunikáció teljesen áthatja a mindennapjainkat: a rövid szövegek, a látványos képi megoldások kora hódít. Lényeges, hogy az információk legyenek tömörek, áttekinthetőek és könnyen befogadhatóak. A vizuális kommunikáció térnyerése fontos érv a grafikai elemek használata mellett. Ennek eszköze lehet a szófelhő, amely látványosan vizualizálja a szöveges adatokat. Az új könyvtári terekben a könnyebb tájékozódást segítve a témaköröket feltűnő, nagy méretű betűkkel jeleztük, emellett szófelhők fogadják a könyvtárhasználót minden polc végében.

Az emeletre vezető könyvgerinccel díszített lépcső nemcsak otthonosabbá, színesebbé teszi a teret, de könyvajánlóként funkcionál. A két emelet közötti fal nagy fehér felületére egy könyvrát álmodtunk. Az órán a számokat a könyvek címlapján valamilyen formában kiírt számok mutatják. Az analóg órának a hátlapja egy kör alakú üvegtábla, amely remek hirdetési felületként is szolgál saját könyvtárunk számára: #brodybanvagyok.

Az ötletelésben a pinterest és a google képkeresője voltak segítségünkre. Praktikusán a keresést érdemes angol nyelven lefuttatni. Inspiráló ötleteket merítettünk ezentúl különböző külföldi könyvtárak belső tereinek kialakításából is. Érdemes megkérni külföldre látogató ismerőseinket is, hogy a helyi könyvtárépületéről, annak érdekes belső tereiről készítsen fotókat. Kollégánk, Pauer Erika angliai látogatásának emlékeit megannyi fotóban örökítette meg, és ezeket meg is osztotta velünk. Így járhattunk Dunfermline-ben, a Carnige Library-ban, valamint Edinburgh-ban, a Craigmillar és a Central Libraryban is.

További követendő példákat találtunk Kovácsné Koreny Ágnes blogján, ahol a kialakítandó könyvtári tereket a közösségvezérelt könyvtár szempontjai alapján elemzi: <http://librariandbd.blogspot.com/2016/07/konyvtar-es-kozossseg-3-resz-funkciok-es.html>

SZÉCSÉNYI ORSOLYA, BRÓDY SÁNDOR KÖNYVTÁR

A NAGY KÖNYVES KÖLTÖZTETÉS - ÉS AMI MÖGÖTTE VAN

2019 nyara volt. Ültünk a felújított Helyőrségi Művelődési Otthon helyszíni alaprajza felett könyvtári munkaszobánkban, és törtük a fejünket – számoltunk, agyaltunk, tervezgettünk. Az újonnan birtokba vehető épület jellemzői: kisebb alapterület, tágra nyitott terek, a földszinti nagy terem közepén oszlopok. Egyre csak töprengtünk: hogyan alakítsuk át a régebben bál- és koncertteremként működő, majd később étteremnek helyet adó emeleti teret, hogy minden könyvtári funkció helyet kaphasson benne? Hogyan helyezünk el mintegy 150 000 dokumentumot egy, a korábbinál kisebb épületben? Egyáltalán hol kezdjük a költözést?

Az alapkoncepció már létezett: a zenei és idegen nyelvi gyűjtemény szervesen beépül a központi könyvtárba a helyismereti gyűjteménnyel együtt, és végre erőforrásainkat egyesítve csillapíthatjuk a felnőtt és tini látogatók információéhségét, tehát együtt költözünk a HEMO-ba. A könyvtári szolgáltatások háttérét nyújtó gyűjteményszervezési csoport az adminisztrációt ellátó titkársággal együtt közösen foglalhatja el az egykori zenei-idegen nyelvi könyvtár helyét, miközben az épület földszintjén kibővül az informatika, és elérhető közelségbe kerül a megyei könyvtári ellátást végző HEVESTÉKA. Megszületett hát a terv, és a koncepció nyomán elindult a tényleges munka.

Április elejétől a zenei és idegen nyelvi gyűjteményt a központi épület olvasótermébe költöztettük,

ahol jóval kevesebb hely állt rendelkezésünkre: alaposan átgondolva határoztuk meg a gyűjtemény összetételét, azt hogy mit viszünk magunkkal, mit szállítunk ideiglenesen raktárba, mit selejtezzünk és mi kerül ajándékozásra. Ezért megszabadultunk a duplumok egy részétől, a ritkábban keresett, régebben beszerzett dokumentumoktól. Olyan értékes irodalomtörténeti, történelmi és nyelvészeti könyveket ajándékoztunk az EKE könyvtárának, amelyek inkább a kutatást, az egyetemi oktatást szolgálják. Ezáltal kisebb, praktikusabb szemléletű, de folyamatosan bővíthető idegen nyelvi állományrészünk lett, amely a nyelvtanárok, a szervezett oktatásban részt vevők, nyelvvizsgázók mellett könyvtári szolgáltatást nyújt az önállóan nyelveket tanulók, a külföldön munkát vállalók, az idegen nyelven olvasók számára.

De kielégíti, a kisgyermekek igényeit is, akik családi körben, szülői segítséggel már próbálnak barátkozni az idegen nyelvekkel. A gyűjtemény a központi könyvtár állományának részévé vált. Számunkra ez azt is jelentette, hogy meg kellett tanulnunk egy nagyobb szervezeti egységben, nagyobb közösségben gondolkodni, dolgozni, új feladatköröknek és új elvárásoknak megfelelni.

A zenei és idegen nyelvi anyag áthelyezésével párhuzamosan megkezdtük a belső raktári szintek kiürítését, külső raktárba helyezését, mely nem egyszerű logisztikai feladat volt, hanem átgondolt döntések sora, melyet a dokumentumok lelőhelyének módosítása, és nagyarányú selejtezés követett a gyűjteményszervezési csoport aktív közreműködésével. (A leselejtezett könyveket az ősz folyamán akciós könyvvásáron értékesítettük.)

Munka közben már felmértük könyvtári bútorzatunk állapotát, hiszen a régi bútorok, polcok felhasználásával kellett gazdálkodnunk az új épületben is. Az idők folyamán az állomány bővülésével újabb és újabb polcok kerültek a könyvtárba roppant változatos natúr és barna színekben, az új épületben igyekeztünk a hasonló színű, stílusú bútorzatot egy helyen összegyűjteni és újra felhasználni.

A könyvtári állomány elhelyezését először csak fejben latolgattuk, nehezen tudtuk elképzelni, mi hova fog kerülni. Nagyon lendített a tervezésen, amikor végre a kollégákkal bejárhattuk az új tereket, fantáziánk beindult: a földszinti nagyterem oszlopai szinte kínálták a lehetőséget, hogy polcokkal építsük körbe őket. Itt szépirodalmi tematikus kiemeléseink kaptak

helyet (romantika, krimi, fantasy stb.) Ötletbörzét tartottunk, ahol elhatároztuk, hogy az alsó szinten a keresettebb, gyorsabban forgó dokumentumokat tesszük elérhetővé, de itt lesz a folyóirat-olvasó helye is. Kiemeléseink sorát tovább bővítettük: történelmi regényekkel és hobbi témájú könyvekkel.

Az emeleti „színházterem” szinte kínálta egy polcokkal elválasztott „olvasózug” kialakítását, mely kiscsoportos foglalkozások tartására is alkalmassá vált. Maga a színházterem olyan adomány számunkra, melyet a Nagypréposti Palotában nélkülöznünk kellett: ideális helyszíne lett a könyvtári előadásoknak, a nemrégiben nekünk adományozott zongorával koncertek megtartására is alkalmassá vált.

Ugyancsak itt kapott helyet a TiniZug a Szükség Szobájával kiegészítve, mely nemcsak tiniknek nyújt az elmélyült tanuláshoz, olvasáshoz beszélgetéshez elkülönülő teret, de a nyelvtanítás kedvelt helyszínévé is vált.

Az emeleti rendezvényterembe kerültek az audiovizuális dokumentumok és az eTér, az informatikai oktatás és számítógép-használat helyszíne, eszközei. A fal menti folyóirat-tárolókon a tudományosabb, ismeretterjesztő szakfolyóiratokat helyeztük el. Az általános tudományok, természettudományok, nyelvészet, irodalom- és történettudomány szakirodalmának elrendezésében újítottunk. Az útikönyveket már korábban sem ETO rendben tároltuk a kölcsönző térben, hanem földrajzi elnevezések (ország, város) szerint. Ez az olvasók körében nagy sikert aratott, hiszen saját maguk egyszerű (tárgy)szavak segítségével könnyen rátaláltak a keresett útikalauzra.

MEGYEI KÖNYVTÁRUNK

Most gondoltunk egy merészet. Miért ne csoportosíthatnánk az egyes tárgykörök irodalmát hasonlóan témák, tevékenységek szerint, amelyek megtalálását jól kiválasztott hívószavak segítik szófelhők segítségével. A tudományterületek elnevezését mindkét szinten egyszerű, a mindennapi életben megszokott fogalmak váltották fel: kialakult az ART sarok, a minden művészeti ágat magába foglaló szakirodalommal és zenei gyűjteménnyel, az utazás és az idegen nyelvek kuckója, a történelem és hadtudomány kutatószarka, a hobbi kiemelés.

A tájékozódást szolgáló szófelhőket a könyvtárosok kis csoportokba szerveződve vitatták, határozták meg, az így született szófelhők nyomdai minőségben előállított matricák formájában kerültek a polcoldalakra jól látható és olvasható formában. Az így kialakuló részegységek könyvtári elhelyezkedéséhez itinert készítettünk, mely hasznos segítséggé vált a tájékozódásban könyvtárosnak, olvasónak egyaránt. A bejáratnál padlómatrica és az oszlopra, falra ragasztott témakör-mutatók segítik a tájékozódást.

Azoknak az olvasóinknak, akiknek csak kevés idejük van válogatni, csak nézelődnek, netán rossz helyen parkolnak, a földszinti kabátos kölcsönzőt ajánljuk az önkiszolgáló kölcsönző pulttal és szatyorkölcsönzővel. A könyvek témájának kiválasztásánál figyelembe vesszük, hogy éppen milyen évszakban járunk, a közelgő ünnepeket, évfordulókat, világnapokat, valamint az internetes könyvajánlásokat. Nemcsak a környezet, de informatikai eszközeink is megújultak: a könyvkímélő, önkiszolgáló könyvszkenner, a digitális diafilmolvasók, 4K kijelzők hasznos kiegészítői a könyvtári munkának és az informatikai oktatásnak. Hamarosan szolgáltatásként indítjuk a 3D-s nyomtatást is.

A nehéz, szellemileg és fizikailag is megerőltető munka során szükség volt a kreativitásunkra. Olyan, szépen felújított, de nem könyvtári célra kialakított tereket rendeztünk be, amelyekről az elején nehéz volt elképzelni, hogy ilyen kellemes könyvtárképet mutat majd. A „nyári szünet” ideje alatt előfordult, hogy 4-5 szolgálati helyen is teljesítettünk, mivel többi részlegünk működött. Tettük mindezt néha piszkosan, porosan, fáradtan, de mosollyal az arcunkon. Az eddigi olvasói visszajelzések alapján úgy tűnik, hogy volt értelme a gondos, szorgos munkának. A végeredmény, a megnövekedett olvasólétszám, a nyüzsgő közösségi, könyvtári terek látványa minden nehézségért kárpótol.

**KELEMENNÉ CSUHAY ZSUZSANNA, FEKETE ILDIKÓ,
BURAI BERNADETT, BRÓDY SÁNDOR KÖNYVTÁR**

AZ MKE HEVES MEGYEI SZERVEZET HÍREI

TISZA-TAVI KERÉKPÁRTÚRA

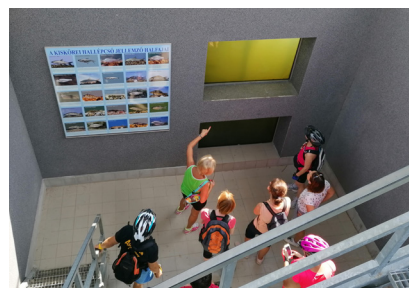
Idén nyáron is folytattuk MKE Heves megyei szervezetünk hagyományos közösségépítő programjainak szervezését. 2019. augusztus 26-án hazánk egyik szépséges természeti értékéhez, a Tisza-tóhoz utaztunk el, ahol kis létszámú, ám annál lelkesebb csapatunkkal a tó körbetekerésére vállalkoztunk. Biciklivel Tiszafüredről indultunk és Abádszalók irányába Poroszlóig tekintünk. Viszonylag kényelmes tempó mellett 5 óra alatt teljesítettük a 60 kilométeres távot. A kerékpárút csaknem egészen körülöleli a tavat, csak egy kis részen, Poroszló és Tiszafüred között nincs még kiépülve. Ha ezen a szakaszon is elkészül a forgalmat elkerülő bicikliút, a nagyjából 10 kilométernyi szakaszon már nem kell az autók között tekerni.

Az út során nem csak a biciklizés és a közös élmény, de a csodás táj látványa is élvezettel töltött el minket. Sokféle madarat láttunk, amik a vízben és a töltést körbeölelő széles fasáv óriásain fészkelnek. A tavi szigeteken hatalmas famatuzsálemek magasodnak

és ott a burjánzó növényzet nyújt biztos menedéket a gazdag élővilágnak. A vitorlášhajók és a horgászok csónakjai lassan úsztak a vízben, amely kéken szikrázott a ragyogó kék ég alatt.

A part mentén több kikötő, strand is üzemel. A strandok tiszták, szépen rendbe tartják őket és szinte mindenhol van büfé vagy étterem. Utunk során nekünk is többször volt lehetőségünk kávé és egyéb frissítőket fogyasztani, és egy-két pihenő is bőven belefért az időnkbe, így megálltunk például a kiskörei hallépcsőnél is egy kis szusszanásra.

Végül szerencsésen elérkeztünk úticélunkhoz, s megfáradt csapatunkat a poroszlói Tiszavirág étteremben várta a jól megérdemelt ebéd. Miután jóllaktunk, feltöltődve eltekertünk a vasútállomásra, ahol fáradtan, de eltelve a szép nap emlékével, felszálltunk a hazafelé tartó vonatra.

VERLE ÁGNES, MKE HEVES MEGYEI SZERVEZET

HEVESTÉKA - Tudja-e? Hasznos információk mindenkinek

A HEVESTÉKA KSZR információk összegyűjtve megtalálhatók a Bródy Sándor Könyvtár honlapján:

<http://www.brody.iif.hu/hu/hevesteka>

KÖNYVTÁRKÖZI KÖLCSÖNZÉS

A Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár átvállalja a KSZR tagkönyvtáraktól a könyvtárközi kölcsönzéssel kölcsönzött könyvek, dokumentumok visszaküldésének postaköltségét. A postai feladásakor a csomagra a "címezett fizeti" megjelölést kell kérni. A korábbi lehetőségek bármelyike alkalmazható továbbra is (személyes visszahozatal, küldés a cserék alkalmával, stb.)

KÖNYVBESZERZÉS

Könyvtári szolgáltató helyeink számára - egyéni egyeztetés alapján, külön térítés nélkül, a dokumentum-szolgáltatás keretén belül - beszerezzük az iskolai kötelező- és ajánlott olvasmányokat, valamint a településen leginkább érdeklődésre számot tartó könyveket, elvégezzük a leselejtezett kötetek pótlását. Segítünk a saját forrásból beszerezni kívánt könyvek kiválasztásában és kedvezményes beszerzésében. Valamennyit feldolgozzuk, és könyvtári használatra alkalmasan szállítjuk ki a településre. Könyvbeszerzéssel kapcsolatos kérdéseivel keressen Bennünket!

KÉZMŰVES ANYAGOK, IRODASZEREK

Ha szeretne rendszeresen kézműves foglalkozásokat szervezni a könyvtárban, segítünk az ehhez szükséges anyagok beszerzésében. Ha a napi könyvtári munkához irodaszere van szüksége, biztosítjuk az Ön számára.

Módszertani kérdések, egyéb információk	Kiszállítással kapcsolatos információk
Farkas Márta - fmarta@brody.iif.hu 36/517-576; 20/546-1826	Kulcsárné Király Mária - kulcsarm@brody.iif.hu 36/515-050/133 mellék
Komló-Szabó Ágnes - szaboagi@brody.iif.hu 36/517-576; 30/500-9443	Ferenc Beáta - ferencbea@brody.iif.hu 36/515-050/133 mellék
Pádár-Deák Krisztina - deakriszta@brody.iif.hu 36/517-576	Czank László - czankla@brody.iif.hu 36/515-050/133 mellék
Programszervezés	Iskolai könyvtárakkal kapcsolatos információk
Szabó Eszter - szeszter@brody.iif.hu 36/517-576	Orsó Éva - orsoeva@brody.iif.hu 36/515-050/133 mellék
Pádár-Deák Krisztina - deakriszta@brody.iif.hu 36/517-576	Könyvtárközi kölcsönzés
Kulcsár Kitti - kkitti@brody.iif.hu 36/517-576	Veresné Lefler Katalin - hmkonyvtarkozi@ella.hu 36/516-632/20 mellék
Folyóirat reklamáció	CIRC modul használati információ
Verle Ágnes - verlagi@brody.iif.hu 36/517-575	Bede Adrienn - badri@brody.iif.hu 36/516-595; 20/212-9560

CORVINA adatbázis építéssel kapcsolatos információ kérhető:

Retrospektív konverzióval kapcsolatos információk	Új könyvek feldolgozása, besorolási adatok
Komló-Szabó Ágnes - szaboagi@brody.iif.hu 36/517-576	Morvainé Várkonyi Andrea - mvandrea@brody.iif.hu 36/517-575
ACQ modul, érkeztetés	JAVA problémák, felhasználói név, jelszó
Molnár Krisztina - mkriszti@brody.iif.hu 36/517-575	Vas Gábor Tamás - vasgt@brody.iif.hu 36/515-050/121 mellék

